

สวยงามและรสชาติ รองลงมาคือราคา และอันดับสุดท้ายที่ให้ความสำคัญ คือ รูปแบบ โดยคิดเป็นร้อยละ 60.36, 20.20 และ 2.30 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด ตามลำดับ

4.2.2 กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก

จากข้อมูลทางสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พักในปี พ.ศ. 2548 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 รายได้จากโรงแรมและที่พักของจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2548

	รายได้จากโรงแรมและที่พัก (หน่วย: ล้านบาท)	รายได้จากโรงแรมและที่พัก (หน่วย: บาท/คน/วัน)
ชาวไทย	1,356.21	609.46
ชาวต่างประเทศ	612.99	788.25
รวม	1,969.20	655.76

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่ามูลค่ารายได้จากโรงแรมและที่พักปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงถึง 1,969.20 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 655.76 บาทต่อคนต่อวัน โดยคิดเป็นร้อยละ 24.53 ของรายได้รวม

ตารางที่ 4.17 ประเภทของที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทที่พัก	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
โรงแรม	301	341	78.59	86.11
เกสต์เฮ้าส์	-	42	-	10.61
บังกะโล/รีสอร์ท	4	8	1.04	2.02
บ้านญาติ/เพื่อน	47	5	12.27	1.30
ที่พักในอุทยานฯ	3	-	0.78	-
บ้านพักรับรอง	19	-	4.96	-
อื่นๆ	9	-	2.35	-
รวม	383	396	100	100

จากตารางพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่พักในจังหวัดเชียงใหม่เลือกพักที่โรงแรมในสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 78.59 และ 86.11 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ และรองลงมานักท่องเที่ยวชาวไทยพักบ้านญาติหรือเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพักเกสต์เฮาส์เป็นสัดส่วนรองลงมาคือร้อยละ 10.61 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด

ตารางที่ 4.18 ระดับราคาที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับราคา	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ตั้งแต่ 2,500 บาทขึ้นไป	17	28	4.55	7.18
1,500-2,499 บาท	33	24	8.82	6.15
1,000-1,499 บาท	164	184	43.85	47.18
500-999 บาท	119	104	31.82	26.67
ต่ำกว่า 500 บาท	41	50	10.96	12.82
รวม	374	390	100	100

จากตารางพบว่าระดับราคาที่พักส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพักอยู่ในระดับราคา 1,000-1,499 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.85 และ 47.18 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ รองมาคือ 500-999 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.82 และ 26.67 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระดับราคาที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
เหมาะสม	250	365	66.67	91.25
ไม่เหมาะสม	9	15	2.40	3.75
ไม่แน่ใจ	116	20	30.93	5.00
รวม	375	400	100	100

จากตารางพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระดับราคาที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 91.25 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ รองลงมาคือ คิดว่าไม่แน่ใจในความเหมาะสมของราคา คิดเป็นร้อยละ 30.93 และ 5.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ และมีเพียงร้อยละ 2.40 และ 3.75 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับที่คิดว่าราคาของที่พักไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.20 ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัย	จำนวน		ร้อยละ(%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ราคา	118	137	29.5	34.25
ความสะอาด	224	224	56.00	56.00
ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว	42	98	10.50	24.50
ความสะดวกในการเดินทาง	63	42	15.75	10.50
บรรยากาศ	202	151	50.50	37.75
ชื่อเสียง	65	28	16.25	7.00
อื่นๆ	3	10	0.75	2.50

หมายเหตุ: * ตัวเลขแสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างละ 400 คน

จากตารางพบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอันดับแรกคือ ความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 56.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาคือ บรรยากาศ คิดเป็นร้อยละ 50.50 และ 37.75 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักน้อยที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักน้อยที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติคือ ชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 7.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ

4.2.3 กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

จากข้อมูลทางสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่มในปี พ.ศ. 2548 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 รายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่มของจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2548

	รายได้จากการบริการอาหารและ เครื่องดื่ม (หน่วย: ล้านบาท)	รายได้จากการบริการอาหารและ เครื่องดื่ม (หน่วย: บาท/คน/วัน)
ชาวไทย	853.26	383.44
ชาวต่างประเทศ	408.74	525.60
รวม	1,262.00	420.25

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่ามูลค่ารายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่มปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงถึง 1,262.00 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 420.25 บาทต่อคนต่อวัน โดยคิดเป็นร้อยละ 15.72 ของรายได้รวม

ตารางที่ 4.22 ประเภทร้านอาหารที่นักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเลือก

ประเภท	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
โรงแรม/รีสอร์ท	282	273	71.57	68.25
ภัตตาคาร	-	82	-	20.50
ร้านข้าวแกง/ร้านอาหารทั่วไป	85	30	21.57	7.50
ทำเอง	9	10	2.28	2.50
บ้านญาติ/เพื่อน	12	5	3.05	1.25
อื่นๆ	6	-	1.52	-
รวม	394	400	100	100

จากตารางพบว่าประเภทร้านอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงรายเลือกส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารในโรงแรมและรีสอร์ท คิดเป็นร้อยละ 71.57 และ 68.25 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ รองลงมานักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกร้านอาหารเป็นร้านข้าวแกงหรือร้านอาหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 21.57 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกภัตตาคารเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 20.50 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด

ตารางที่ 4.23 ประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเลือก

ประเภท	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
อาหารตามสั่ง	159	165	40.36	41.67
อาหารพื้นเมือง	35	47	8.88	11.87
ก๋วยเตี๋ยว/ ข้าวซอย	24	16	6.09	4.04
อาหาร fast food	15	102	3.81	25.76
อาหารจากโรงแรม/ ที่พัก	161	52	40.86	13.13
อื่นๆ	-	14	-	3.54
รวม	394	396	100	100

จากตารางพบว่าประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง และอาหารจากโรงแรมที่พักในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 40.36 และ 40.86 ตามลำดับ รองลงมาคืออาหารพื้นเมืองในสัดส่วนร้อยละ 8.88 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด และอันดับสุดท้ายที่เลือกคือ อาหาร fast food คิดเป็นร้อยละ 3.81 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด สำหรับประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง คิดเป็นร้อยละ 41.67 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ รองลงมาคืออาหาร fast food ในสัดส่วนร้อยละ 25.76 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด และอันดับสุดท้ายที่เลือกคือ ก๋วยเตี๋ยวและข้าวซอย คิดเป็นร้อยละ 4.04 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมดทั้งหมด

ตารางที่ 4.24 ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ประเภท	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ราคา	86	127	21.83	32.07
ความสะดวก	162	123	41.12	31.06
ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว	10	12	2.53	3.03
ความหลากหลายของอาหาร	9	5	2.28	1.26
บรรยากาศ	82	96	20.81	24.24
ชื่อเสียง	3	-	0.76	-
รสชาติ	42	29	10.66	7.32
อื่นๆ	-	4	-	1.01
รวม	394	396	100	100

จากตารางพบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 41.12 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือ ราคา คิดเป็นร้อยละ 21.83 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด ปัจจัยอันดับสุดท้ายในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารคือ ชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 0.76 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด สำหรับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คือ ราคา คิดเป็นร้อยละ 32.07 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาคือ ความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 31.06 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด ปัจจัยอันดับสุดท้ายในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารคือ ความหลากหลายของอาหาร คิดเป็นร้อยละ 1.26 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด

4.2.4 กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง

จากข้อมูลทางสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิงในปี พ.ศ. 2548 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 รายได้จากกิจกรรมบันเทิงของจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2548

	รายได้จากกิจกรรมบันเทิง (หน่วย: ล้านบาท)	รายได้จากกิจกรรมบันเทิง (หน่วย: บาท/คน/วัน)
ชาวไทย	680.25	305.69
ชาวต่างประเทศ	313.40	403.00
รวม	993.65	330.89

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่ามูลค่ารายได้จากกิจกรรมบันเทิงปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงถึง 993.65 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 330.89 บาทต่อคนต่อวัน โดยคิดเป็นร้อยละ 12.38 ของรายได้รวม

ตารางที่ 4.26 สถานบันเทิงในจังหวัดเชียงรายที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ไป

สถานบันเทิง	จำนวน		ร้อยละ(%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานบันเทิง/ ผับ	108	38	35.64	9.84
โรงภาพยนตร์	29	-	9.57	-
สถานที่ออกกำลังกาย	10	-	3.30	-
บริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา)	118	336	38.94	87.05
กีฬากอล์ฟ	12	12	3.96	3.11
อื่นๆ	26	-	8.58	-
รวม	303	386	100	100

จากตารางพบว่าสถานบันเทิงในจังหวัดเชียงรายที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ไปในสัดส่วนที่มากที่สุดคือ บริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) คิดเป็นร้อยละ 38.94 และ 87.05 ตามลำดับ รองลงมาคือ สถานบันเทิงและผับ คิดเป็นร้อยละ 35.64 และ 9.84 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ

โดยนักท่องเที่ยวเสนอแนะให้มีธุรกิจบันเทิงในจังหวัดเชียงรายคือ ห้างสรรพสินค้า สนามโบว์ลิ่ง สวนสนุก และสถานที่การแสดงวัฒนธรรมไทย เพิ่มขึ้นในจังหวัดเชียงราย

4.2.5 กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย

จากข้อมูลทางสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2548 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 รายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2548

	รายได้จากการให้บริการพาหนะ เดินทางภายในจังหวัดเชียงราย (หน่วย: ล้านบาท)	รายได้จากการให้บริการพาหนะ เดินทางภายในจังหวัดเชียงราย (หน่วย: บาท/คน/วัน)
ชาวไทย	561.79	252.46
ชาวต่างประเทศ	225.30	289.72
รวม	787.09	262.11

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่ามูลค่ารายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงรายปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงถึง 787.09 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 262.11 บาท ต่อคนต่อวัน โดยคิดเป็นร้อยละ 9.80 ของรายได้รวม

ตารางที่ 4.28 พาหนะหลักที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทางภายในจังหวัดเชียงราย

พาหนะ	จำนวน		ร้อยละ (%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
รถตู้	14	80	3.53	20.20
รถยนต์ส่วนบุคคล	129	22	32.49	5.56
รถยนต์เช่า	6	30	1.51	7.58
รถทัวร์/ รถบัส	237	172	59.70	43.43
รถโดยสาร/ รถประจำทาง	4	62	1.01	15.66
อื่น ๆ	7	30	1.76	7.58
รวม	397	396	100	100

จากตารางพบว่าพาหนะหลักที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติใช้เดินทางภายในจังหวัดเชียงรายคือ รถทัวร์หรือรถบัส คิดเป็นร้อยละ 59.70 และ 43.43 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ โดยอันดับรองลงมาของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 32.49 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด และอันดับสุดท้ายคือ รถโดยสารและรถประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 1.01 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับรองลงมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติคือ รถยนต์ตู้ คิดเป็นร้อยละ 20.20 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด และอันดับสุดท้ายคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 5.56 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ

4.2.6 กลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว

จากข้อมูลทางสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยวในปี พ.ศ. 2548 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.29 รายได้จากบริการนำเที่ยวของจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2548

	รายได้จากบริการนำเที่ยว (หน่วย: ล้านบาท)	รายได้จากบริการนำเที่ยว (หน่วย: บาท/คน/วัน)
ชาวไทย	546.52	245.60
ชาวต่างประเทศ	204.93	263.52
รวม	751.45	250.24

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่ามูลค่ารายได้จากบริการนำเที่ยวปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงถึง 751.45 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 250.24 บาทต่อคนต่อวัน โดยคิดเป็นร้อยละ 9.36 ของรายได้รวม

ตารางที่ 4.30 การใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว

การใช้บริการนำเที่ยว	จำนวน		ร้อยละ(%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ผ่านบริษัทนำเที่ยว	250	327	62.97	82.58
ไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว	147	69	37.03	17.42
รวม	397	396	100	100

จากตารางพบว่าการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาโดยผ่านบริษัทนำเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.97 และ 82.58 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 37.03 และ 17.42 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับที่มาเที่ยวโดยไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว

ตารางที่ 4.31 สถานที่ตั้งของบริษัทนำเที่ยวที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้บริการ

สถานที่ตั้ง	จำนวน		ร้อยละ(%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ต่างประเทศ	41	93	11.68	24.09
ในประเทศ(ยกเว้นจังหวัดเชียงราย)	230	184	65.53	47.67
จังหวัดเชียงราย	52	79	14.81	20.47
อื่น	28	30	7.98	7.77
รวม	351	386	100	100

จากตารางพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่อยู่ในประเทศคิดเป็นร้อยละ 65.53 และ 47.67 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวต่างชาติตามลำดับ และสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรองลงมาซื้อบริษัทนำเที่ยวจากต่างประเทศในสัดส่วนร้อยละ 24.09 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด ส่วนที่ซื้อในจังหวัดเชียงรายมีเพียงร้อยละ 20.47

ตารางที่ 4.32 สาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานที่ตั้ง	จำนวน		ร้อยละ(%)	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
เพื่อน/ คนรู้จักแนะนำ	122	139	34.17	37.47
มีชื่อเสียงระดับประเทศ	39	19	10.92	5.12
สถานที่ติดต่อสะดวก	94	156	26.33	42.05
พนักงานบริการดี	18	20	5.04	5.39
โปรแกรมท่องเที่ยวน่าสนใจ	9	10	2.52	2.70
ราคาถูกกว่าที่อื่น	12	22	3.36	5.93
เคยใช้บริการแล้วประทับใจ	60	-	16.81	-
อื่นๆ	3	5	0.84	1.35
รวม	357	371	100	100

จากตารางพบว่าสาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่มาจาก เพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 34.17 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด รองลงมาเหตุผลของการเลือกบริษัทนำเที่ยวคือ สถานที่ติดต่อสะดวก คิดเป็นร้อยละ 26.33 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด และเหตุผลที่ใช้ในการเลือกบริษัทนำเที่ยวน้อยที่สุดคือ โปรแกรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 2.52 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่าสาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติส่วนใหญ่มาจาก สถานที่ติดต่อสะดวก คิดเป็นร้อยละ 42.05 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาเหตุผลของการเลือกบริษัทนำเที่ยวคือ เพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 37.47 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด และเหตุผลที่ใช้ในการเลือกบริษัทนำเที่ยวน้อยที่สุดคือโปรแกรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติทั้งหมด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย

จากข้อมูลจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงราย ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 สามารถจำแนกตามประเภทของกิจการ โดยแบ่งได้เป็นกิจการกลุ่มชาย

สินค้าและของที่ระลึก กลุ่มกิจกรรมบันเทิง กลุ่มบริการนันทนาการ กลุ่มร้านอาหารและโรงแรมที่พัก และกลุ่มกิจการพาหนะเดินทางในจังหวัดเชียงราย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.33 จำนวนสถานประกอบการและพนักงานจำแนกตามประเภทของกิจการ ณ เดือน สิงหาคม 2549

ประเภทของกิจการ	จำนวนสถาน ประกอบการ	จำนวน พนักงาน	ร้อยละ
1.การขายสินค้าและของที่ระลึก	192	2,482	32.51
ผลิตเครื่องแต่งกายอื่นๆจากผ้า	21	125	
การทำดอกไม้ประดิษฐ์	1	39	
ผลิตเครื่องเรือนเครื่องใช้ไม้	13	95	
การผลิตผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	4	21	
ผลิตอุปกรณ์สำอางและอื่นๆ	2	139	
การผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะอื่นๆ	3	81	
การผลิตเครื่องประดับเพชรพลอยอื่นๆ	15	190	
การผลิตผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	10	215	
การผลิตเครื่องดื่มและถนอมอาหาร	123	1,577	
2.กิจกรรมบันเทิง	10	253	3.31
บริการบันเทิง กีฬา สโมสรต่างๆ	10	253	
3.บริการนันทนาการ	19	158	2.07
สำนักงานจัดการเดินทาง	19	158	
4. โรงแรมและที่พัก	132	1,794	23.49
โรงแรมที่พัก รีสอร์ท ห้องพักรวมและห้องเช่า	132	1,794	
5.บริการอาหารและเครื่องดื่ม	153	2,081	27.26
ภัตตาคาร ร้านอาหารและร้านขายเครื่องดื่ม	153	2,081	

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ประเภทของกิจการ	จำนวนสถานประกอบการ	จำนวนพนักงาน	ร้อยละ
6.พาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย	66	867	11.36
การขนส่งสินค้าหรือผู้โดยสารทางรถยนต์	62	853	
การให้เช่ายานพาหนะโดยไม่มีคนขับ	4	14	
รวมการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว	572	7,635	100.00

ที่มา (สำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงราย, 2549)

หมายเหตุ : ข้อมูลจำนวนสถานประกอบการ และจำนวนพนักงานเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงราย เฉพาะสถานประกอบการที่มาจดทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมเท่านั้น

จากตารางพบว่า การจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนสถานประกอบการจำนวน 572 แห่ง และมีการจ้างงาน 7,635 คนจากกำลังแรงงานทั้งหมดในจังหวัดเชียงรายที่จดทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมจำนวน 30,448 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 โดยถ้าจำแนกตามกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.51 ของการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนคือร้อยละ 27.26 และร้อยละ 23.49 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีเพียงร้อยละ 2.07 ของการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่ามีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

4.4 สรุปข้อมูลความคิดเห็นของทุกภาคที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ความคิดเห็นของภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนั้นสามารถแบ่งประเด็นความคิดเห็นออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

4.4.1 ประเด็นความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

ภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมเป็นประตูการค้าทั้งทางบก

และทางน้ำเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS ตอนบน และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ได้แก่ บ่อน้ำพุร้อน น้ำตก ทะเลสาบเชียงแสน ดอยตุง ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง สามเหลี่ยมทองคำ และการท่องเที่ยวในแม่น้ำโขง มีแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุในเขตเมือง เมืองเก่าเวียงกาหลงและเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน มีด้านชายแดนอำเภอแม่สายเป็นตลาดการค้าที่สำคัญ อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีบรรยากาศดี น่าอยู่ ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายได้เป็นอย่างดี และประกอบกับหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดยังมีการวางยุทธศาสตร์จังหวัดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด ได้แก่ การจัดตั้งหมู่บ้านท่องเที่ยว และพัฒนาสินค้า OTOP ไปพร้อมกัน เช่น การจัดตั้งหมู่บ้านท่องเที่ยวชา ที่ดอยแม่สลองและดอยวาวี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวควบคู่กับการประชาสัมพันธ์สินค้า OTOP ไปด้วย มีเป้าหมายคือนักท่องเที่ยวสามารถเห็นกระบวนการวิถีผลิตของชา และเป็นการท่องเที่ยวถึงแหล่งชาโดยตรง นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านท่องเที่ยวอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้คือ หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตรเน้นการท่องเที่ยวแนวผจญภัย หมู่บ้านท่องเที่ยวเวียงกาหลงเน้นเครื่องบินดินเผา หมู่บ้านท่องเที่ยวแกะสลักหยกและหินสีที่แม่สาย และหมู่บ้านแกะสลักไม้ที่บ้านถ้ำผาตอง เป็นต้น

อีกโครงการของภาครัฐ ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดคือ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยเน้นสปา นวดแผนโบราณ และการผลิตและใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ซึ่งถือว่าเป็นการส่งเสริมในภาครัฐเพื่อให้การท่องเที่ยวในจังหวัดมีศักยภาพมากขึ้น

4.4.2 ประเด็นผลกระทบต่อยาได้ด้านต่างๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อยาได้ในกลุ่มต่างๆ พบว่าในกลุ่มสินค้าของที่ระลึกนั้น มีความคิดเห็นว่าการศึกษาที่เสื้อผ้า กระเป๋า และเครื่องแต่งกายได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากที่สุดนั้น และรองลงมาเป็นเครื่องใช้เครื่องประดับตกแต่ง นั้นอาจจะเนื่องมาจากสินค้าเหล่านี้ถูกวางขายเป็นจำนวนมากในที่ ๆ เป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นสถานที่ในการซื้อของฝากและของที่ระลึกอย่างเช่น ในท่าบাজার และตามแหล่งท่องเที่ยวต่างเป็นต้น แต่ถ้ากล่าวถึงสินค้าและของที่ระลึกที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงรายจริงๆ คือ ชา ซึ่งถือได้ว่าจังหวัดเชียงรายเป็นแหล่งปลูกชาที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ด้านกลุ่มของกิจกรรมบันเทิงก็เช่นกันจากผลการวิจัยที่พบว่าบริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) นั้นได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับหนึ่ง มีความคิดเห็นสอดคล้องผลการวิจัยเนื่องจาก ในปัจจุบันการบริการนวดเพื่อสุขภาพหรือสปาจะมีให้บริการ

มากมายบริเวณใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และในโรงแรมที่พัก จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและมีการใช้บริการมากขึ้นในกลุ่มธุรกิจนี้

ด้านกลุ่มของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดนั้น มีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผลการศึกษาว่าธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมักมีปัญหาคือ โปรแกรมการท่องเที่ยวไม่ต่อเนื่องตลอดทั้งปี มีช่วง high season และ low season ขาดแคลนมัคคุเทศก์ในจังหวัด ส่วนใหญ่มัคคุเทศก์มาจากส่วนกลางมากกว่า และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่วนใหญ่มักจะถูกตัดหัวคิวมาจากส่วนกลางเป็นจำนวนมาก

4.4.3 ประเด็นผลกระทบต่อการจ้างงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจ้างงานนั้นปัญหาใหญ่ในการดำเนินงานเนื่องจากการท่องเที่ยวมีช่วง high season และ low season ทำให้เกิดการจ้างงานในแต่ละช่วงเวลาต่างกัน และมีการจ้างในอัตราค่าแรงที่ต่ำ เนื่องจากรายได้ไม่ได้มีมากเท่ากันทั้งปี ทำให้ขาดแคลนแรงงาน อีกทั้งแรงงานที่มีอยู่ยังเป็นแรงงานที่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เนื่องจากมีการเปลี่ยนงานบ่อย โดยเฉพาะมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นคนในพื้นที่น้อยมาก อีกทั้งมีปัญหาในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าด้านภาษาอย่างมากในเกือบทุกธุรกิจที่อยู่ในภาคการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามจังหวัดเชียงรายยังถือว่ามีความได้เปรียบด้านแรงงานในระดับล่างเนื่องจากการใช้แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีจำนวนมากและค่าแรงค่อนข้างต่ำ สามารถทำงานในงานที่ไม่อาศัยความชำนาญมากนักได้

อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายต่อกลุ่มรายได้ต่างๆ นั้น เป็นสิ่งที่ควรนำไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ดังเช่นในส่วนของสินค้าและของที่ระลึก จากการศึกษาพบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อของที่ระลึกของคนไทย คือ ราคา ดังนั้นสินค้าและของที่ระลึกที่มีกลุ่มเป้าหมายคือนักท่องเที่ยวชาวไทยจึงเป็นสินค้าที่ราคาไม่สูงเกินไป และสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินั้นในความคิดสำคัญในเรื่องความสวยงามและรสชาติ ดังนั้นจึงเน้นที่ความประณีต สวยงามและที่สำคัญคือมีเอกลักษณ์ของล้านนาหรือสื่อถึงความเป็นไทยมากที่สุด ในด้านโรงแรมที่พักไม่ควรตั้งราคาที่สูงหรือต่ำไปกว่านี้เนื่องจากว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเห็นว่าราคานี้เหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่ให้เน้นเรื่องความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติต่างมีความเห็นเกี่ยวกับสถานบันเทิงในจังหวัดเชียงรายว่าควรมีเพิ่มจากเดิม เช่น ห้างสรรพสินค้า หรือแม้แต่สถานที่ที่จัดแสดง

วัฒนธรรมไทย เนื่องจากว่ายังมีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่ต้องการได้รับความบันเทิงในรูปแบบนี้อยู่ ถึงแม้จังหวัดเชียงรายจะมีจุดขายในด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ก็ควรมีการอำนวยความสะดวกในด้านที่จอดรถ เนื่องจากจากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายใช้บริการรถทัวร์หรือรถบัสดังนั้นสิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือ ด้านที่จอดรถขนาดใหญ่ในสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งต่างๆ

ปัญหาอย่างหนึ่งในกลุ่มบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงรายคือ ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวซื้อทัวร์มาจากที่อื่น ดังนั้นปัญหานี้ควรได้รับการแก้ปัญหา โดยอาจจะเริ่มจากการสร้างพันธมิตร หรือสร้างเครือข่ายกับบริษัทส่วนกลาง และมีการสร้างจุดแข็งในด้านการให้บริการ

อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายต่อกลุ่มรายได้ต่างๆ นั้น เป็นสิ่งที่ควรนำไปพิจารณาเพื่อปรับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย รวมถึงความคิดเห็นของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 800 คน แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงเช่น อ.เมือง อ.เชียงแสน อ.เชียงของและ อ.แม่สาย จำนวน 518 คน พื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลาง เช่น อ.แม่สรวย อ.พาน อ.แม่จัน อ.เวียงป่าเป้า และ อ.แม่ฟ้าหลวง จำนวน 214 คน และพื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำ เช่น อ.แม่ลาว อ.แม่สลองใน อ.พญาเม็งราย กิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง อ.เวียงพาน อ.เทิง และ อ.ป่าแดด จำนวน 68 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสามประเภทคือ การสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (focus groups) เพื่อพัฒนาแบบสอบถามและตรวจสอบผลลัพธ์ การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire survey) โดยจะสอบถามข้อมูลทั่วไปและผลกระทบต่อรายได้รวมถึงข้อเสนอแนะอื่น และเครื่องมือสุดท้ายคือการจัดประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบผลการวิจัยและรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม การวิเคราะห์ข้อมูลทำการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างต่อเนื่องและจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัยจะมีการตรวจสอบภายในและภายนอกโดยจะมีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบผลวิจัยด้วย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจะมีการใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เช่น ความถี่ และร้อยละ เป็นต้น

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายในสองด้าน คือ ผลกระทบต่อรายได้และผลกระทบต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูงที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก รองลงมาคือ กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก โดย กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัด และกลุ่มสุดท้ายที่ ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการบริการนำเที่ยว

เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่ไม่ใช่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

และผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย ด้วยคือ พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ส่วนกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

5.1.2 การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อโครงสร้างรายได้ในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงราย สามารถแบ่งผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงราย ออกเป็น 6 กลุ่มรายได้คือ กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย และกลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว

5.1.2.1 กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก พบว่า มูลค่ารายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึกปี พ.ศ. 2548 มีรายได้จากภาคการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับหนึ่งโดยคิดเป็นร้อยละ 24.79 ของรายได้รวม และประเภทสินค้าและของที่ระลึกที่ต้องการซื้อของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่เป็น เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง รองลงมาคือ เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องแต่งกาย และสินค้าหัตถกรรม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสินค้าและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต้องการซื้อเป็นเสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องแต่งกาย รองลงมาคือ เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง และอาหารและเครื่องดื่ม และในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านราคาของของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าราคาไม่เหมาะสม

ส่วนปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย มาจากอันดับแรกคือ ราคา รองลงมาคือรูปแบบ และอันดับสุดท้ายที่ให้ความสำคัญ คือ ความหลากหลายและความคงทนของสินค้า แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติมาจากอันดับแรกคือ ความสวยงามและรสชาติ รองลงมาคือราคา และอันดับสุดท้ายที่ให้ความสำคัญ คือ รูปแบบ

แต่อย่างไรก็ตามในขณะนี้จังหวัดเชียงรายได้มียุทธศาสตร์ส่งเสริมสินค้าและของที่ระลึกประจำจังหวัดคือ ชา โดยพัฒนาจัดตั้งเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว ที่ดอกแม่สลองและดอยยาวี โดยมีเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวได้เห็นกระบวนการผลิตชาและเที่ยวแหล่งผลิตชาโดยตรงด้วย นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านท่องเที่ยวที่แสดงถึงสินค้าและของที่ระลึกอีกหลายแหล่งคือ หมู่บ้านท่องเที่ยวเวียงกาหลงเครื่องปั้นดินเผา หมู่บ้านท่องเที่ยวแกะสลักหยกและหินสีที่แม่สาย และหมู่บ้านแกะสลักไม้ที่บ้านถ้ำผาตอง เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้าและของที่ระลึกที่จัดว่าอยู่ในกลุ่มที่นักท่องเที่ยวต้องการ

5.1.2.2 กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก พบว่า มูลค่ารายได้จากโรงแรมและที่พักปี พ.ศ. 2548 มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับสองรองจากกลุ่มสินค้าและของที่ระลึก โดยคิดเป็นร้อยละ 24.53 ของรายได้รวม โดยพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่พักในจังหวัดเชียงรายเลือกพักที่โรงแรม และรองลงมานักท่องเที่ยวชาวไทยพักบ้านญาติหรือเพื่อน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพักเกสท์เฮ้าส์ ในด้านระดับราคาที่พักส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพักจะอยู่ในช่วงราคา 1,000-1,499 บาท มากที่สุด รองมาคือช่วงราคา 500-999 บาท โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระดับราคาที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว

ในด้านปัจจัยในการตัดสินใจเลือกที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอันดับแรกคือ ความสะอาด ปัจจัยในการตัดสินใจรองลงมาคือ บรรยากาศ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักน้อยที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติคือ ชื่อเสียง

5.1.2.3 กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่า มูลค่ารายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่มปี พ.ศ. 2548 มีรายได้สูงเป็นอันดับสาม โดยคิดเป็นร้อยละ 15.72 ของรายได้รวม โดยประเภทร้านอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงรายเลือกส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารในโรงแรมและรีสอร์ท รองลงมานักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกร้านอาหารเป็นร้านข้าวแกงหรือร้านอาหารทั่วไป สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกภัตตาคารเป็นอันดับสอง

ประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง และอาหารจากโรงแรมที่พักในสัดส่วนใกล้เคียงกัน รองลงมาคืออาหารพื้นเมือง และอันดับสุดท้ายที่

เลือกคือ อาหาร fast food สำหรับประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวต่างชาติเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง รองลงมาคืออาหาร fast food และอันดับสุดท้ายที่เลือกคือ ก๋วยเตี๋ยวและข้าวซอย

ด้านปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ความสะอาด รองลงมาคือ ราคา สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติปัจจัยอันดับแรกคือ ราคา รองลงมาคือความสะอาด และปัจจัยอันดับสุดท้ายในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของชาวไทยและชาวต่างชาติ คือ ชื่อเสียง และความหลากหลายของอาหาร ตามลำดับ

5.1.2.4 กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง พบว่ามูลค่ารายได้จากกิจกรรมบันเทิงปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงเป็นอันดับสี่ โดยคิดเป็นร้อยละ 12.38 ของรายได้รวม สถานบันเทิงในจังหวัดเชียงรายที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ไปในสัดส่วนที่มากที่สุดคือ บริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) ซึ่งตรงตามความคิดเห็นของกลุ่มภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เนื่องจากปัจจุบันมีบริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) ให้บริการมากมายบริเวณใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ หรือแม้แต่ในโรงแรมที่พัก จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวได้รับความสะดวก และมีการใช้บริการมากขึ้น และกิจกรรมบันเทิงอันดับ รองลงมาคือ สถานบันเทิงและผับ

อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังเห็นว่ากิจกรรมบันเทิงในจังหวัดเชียงรายมีน้อย และไม่หลากหลาย โดยนักท่องเที่ยวเสนอแนะให้มีธุรกิจบันเทิงในจังหวัดเชียงรายคือ ห้างสรรพสินค้า สนามโบว์ลิ่ง สวนสนุก และสถานที่การแสดงวัฒนธรรมไทย เพิ่มขึ้นในจังหวัดเชียงราย

5.1.2.5 กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย พบว่ามูลค่ารายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงรายปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงเป็นอันดับห้า โดยคิดเป็นร้อยละ 9.80 ของรายได้รวม โดยพาหนะหลักที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติใช้เดินทางภายในจังหวัดเชียงรายคือ รถทัวร์หรือรถบัส และอันดับรองลงมาของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ รถยนต์ส่วนตัว อันดับสุดท้ายคือ รถโดยสารและรถประจำทาง สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับรองลงมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติคือ รถยนต์ตู้ และอันดับสุดท้ายคือ รถยนต์ส่วนตัว

5.1.2.6 กลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว พบว่ามูลค่ารายได้จากบริการนำเที่ยวปี พ.ศ. 2548 มีรายได้รวมสูงเป็นอันดับสุดท้ายของกลุ่มรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ

ละ 9.36 ของรายได้รวม ซึ่งการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาโดยผ่านบริษัทนำเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเที่ยวโดยไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว

และพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่ไม่ใช่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรองลงมาซื้อบริษัทนำเที่ยวจากต่างประเทศ

สาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่มาจากเพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำ รองลงมาเหตุผลของการเลือกบริษัทนำเที่ยวคือ สถานที่ติดต่อสะดวก และเหตุผลที่ใช้ในการเลือกบริษัทนำเที่ยวน้อยที่สุดคือโปรแกรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่าสาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามต่างชาติส่วนใหญ่มาจาก สถานที่ติดต่อสะดวก รองลงมาเหตุผลของการเลือกบริษัทนำเที่ยวคือ เพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำ และเหตุผลที่ใช้ในการเลือกบริษัทนำเที่ยวน้อยที่สุดคือโปรแกรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจเช่นกัน

ความคิดเห็นของภาคีต่างๆ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มธุรกิจนำเที่ยวว่า ปัญหาที่มักเกิดคือ โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมีไม่ต่อเนื่องตลอดทั้งปีเที่ยวได้บางฤดูกาลเท่านั้น ทำให้ขาดแคลนมัคคุเทศก์ในจังหวัด โดยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่วนใหญ่ มักจะถูกตัดหัวคิวมาจากส่วนกลาง

5.1.3 การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงานของคนในจังหวัดเชียงราย จากการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงรายกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่า การจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนสถานประกอบการจำนวน 572 แห่ง และมีการจ้างงาน 7,635 คนจากกำลังแรงงานทั้งหมดในจังหวัดเชียงรายที่จดทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมจำนวน 30,448 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 โดยถ้าจำแนกตามกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.51 ของการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนคือร้อยละ 27.26 และร้อยละ 23.49 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มบริการท่องเที่ยว

5.1.4 ทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอย่างไรต่อผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นของภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนั้นสามารถแบ่งประเด็นความคิดเห็นออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.1.4.1 ประเด็นความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประกอบกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดไม่จำเป็นจะต้องมีการจัดตั้งหมู่บ้านท่องเที่ยว การพัฒนาสินค้า OTOP และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

5.1.4.2 ประเด็นผลกระทบต่อรายได้ด้านต่างๆ ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อรายได้ด้านต่าง ๆ นั้นมีความเห็นว่ากลุ่มธุรกิจที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวก็จะทำให้เกิดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้น เช่นในกลุ่มสินค้าของที่ระลึกที่หาซื้อได้ง่ายตามแหล่งท่องเที่ยวย่อมเป็นที่ต้องการ หรือกลุ่มกิจกรรมเพื่อความบันเทิงที่มีอยู่มากในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณที่พัก คือ บริการนวดเพื่อสุขภาพหรือสปา ทำให้เกิดการใช้จ่ายในธุรกิจเหล่านี้สูง และสำหรับในบางกลุ่มธุรกิจที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายในกลุ่มนี้น้อยเช่น ธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งถือว่ากำลังประสบปัญหา เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ซื้อโปรแกรมท่องเที่ยวมาจากที่อื่น สาเหตุมาจากโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีไม่ต่อเนื่องตลอดทั้งปี คือ มีช่วง high season และ low season ขาดแคลนมัคคุเทศก์ในจังหวัด ส่วนใหญ่มีมัคคุเทศก์มาจากส่วนกลางมากกว่า และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่วนใหญ่จะถูกตัดหัวคิวมาจากส่วนกลางเป็นจำนวนมากทำให้อำนาจการแข่งขันต่ำ

5.1.4.3 ประเด็นผลกระทบต่อการจ้างงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจ้างงานนั้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาของการที่ความต้องการแรงงานในแต่ละช่วงเวลาต่างกัน ขึ้นอยู่กับฤดูกาลท่องเที่ยว ทำให้แรงงานมีการเปลี่ยนงานบ่อย เนื่องจากความไม่มั่นคงในการทำงาน ขาดแคลนแรงงานในระดับกลางขึ้นไป โดยที่แรงงานระดับกลางนี้หมายถึงแรงงานที่มีทักษะอย่างเช่น พนักงานโรงแรม ไกด์ มัคคุเทศก์ หรือแม้แต่พนักงานขับรถ เป็นต้น ทำให้แรงงานในระดับกลางนี้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคการผลิตอื่นที่มีงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี อีกทั้งยังเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการฝึกทักษะการทำงานให้แก่แรงงานเหล่านั้น ส่วนแรงงานที่มีเป็นแรงงานที่ไม่ค่อยมี

คุณภาพหรือแรงงานระดับล่างซึ่งมักมีปัญหาทั้งในด้านการจัดการและปัญหาทางด้านภาษา สื่อสาร รวมถึงปัญหาในด้านความปลอดภัยเนื่องจากแรงงานเหล่านี้ผู้จ้างจะไม่สามารถทราบประวัติในเรื่องโรคประจำตัว และข้อมูลอาชญากรรมได้ แต่ความข้อดีคือแรงงานระดับล่างเหล่านี้ห่างไกลจากภูมิประเทศที่ติดต่อกัน ค่าแรงงานต่ำ และลักษณะการทำงานขยันและอดทนต่อการทำงานหนัก แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการแย่งงานของคนกลุ่มนี้กับคนในท้องถิ่นแทบจะไม่มีเนื่องจากงานที่แรงงานกลุ่มนี้ทำเป็นงานที่ใช้แรงงาน ไม่ต้องการทักษะหรือการฝึกอบรม และส่วนใหญ่เป็นงานค่อนข้างหนัก

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้จะอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านรายได้ในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ ได้แก่ กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย และกลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว

5.2.1 กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการสินค้าประเภทเครื่องประดับและตกแต่งมากที่สุด ซึ่งในจังหวัดได้มีสินค้าในกลุ่มประเภทนี้คือผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาของอำเภอเมืองเชียงราย ผ้าปักด้วยมือ ของกลุ่มผ้าปักด้วยมือ อำเภอแม่จัน แกะสลักพระพุทธรูป กำไล และแจกันของกลุ่มแกะสลักหินสวยงามอำเภอแม่สาย เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้า 4 ดาวของจังหวัดและกำลังมีการส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

สำหรับสินค้าและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการได้แก่ เสื้อผ้ากระเป๋ และเครื่องแต่งกาย ทางจังหวัดก็มีสินค้าที่พัฒนาผลิตภัณฑ์จนเป็นสินค้าระดับ 5 ดาวคือ ผ้าคลุมไหล่สายรังผึ้ง ของกลุ่มผ้าไหมบ้านเนินไทรงานกิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง รวมทั้งสินค้าในระดับ 4 ดาวที่สวยงามและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ล้านนาเช่น ผ้าทอมือลายน้ำไหล ผ้าไหมมัดหมี่ ของกลุ่มหอผ้ากิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้งเช่นกัน หรือเครื่องประดับหินสี ของกลุ่มเครื่องประดับตำบลริมกก เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าสินค้าและของที่ระลึกของจังหวัดเชียงรายหลายชนิดสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติได้อีกมาก แม้แต่สินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่มีชื่อเสียงของเชียงรายและได้รับรางวัลระดับ 5 ดาวคือ ข้าวหอมมะลิของสหกรณ์การเกษตรเชียงแสนจำกัด น้ำเสาวรสเข้มข้นของบริษัทดอยคำ ไวน์ลิ้นจี่ของบริษัท

เชียงรายไวน์เนอร์ และสินค้าที่ได้รับส่งเสริมให้เป็นสินค้าของจังหวัดเชียงรายคือ ชาซึ่งมีผลผลิตจากหลายแหล่ง เช่น ดอยแม่สลอง และดอยยาวี เป็นต้น

เนื่องจากปัจจัยในการตัดสินใจซื้อของที่ระลึกของคนไทยคือ ราคา ดังนั้นสินค้าและของที่ระลึกของคนไทยควรเป็นสินค้าที่มีราคาไม่สูงเกินไปเป็นประเด็นหลัก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าและของที่ระลึกคือ ความสวยงามและรสชาติ ดังนั้นสินค้าที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต้องการจึงเป็นสินค้าที่มีความประณีต สวยงาม และมีเอกลักษณ์ของล้านนาหรือสื่อถึงความเป็นไทยมากที่สุด

5.2.2 กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเห็นว่าราคาที่พักในจังหวัดเชียงรายมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว อยู่ในช่วงราคาประมาณ 1,000-1,500 บาท ดังนั้นการตั้งราคาที่สูงหรือต่ำกว่านี้อาจไม่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และสำหรับผู้จะประกอบธุรกิจโรงแรมรายใหม่ควรจะต้องตั้งราคาในระดับนี้ซึ่งนักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสม นอกจากต้องการให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย

5.2.3 กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการอาหารและเครื่องดื่มจากในโรงแรมที่พัก ดังนั้นโรงแรมที่พักส่วนใหญ่ควรมีบริการอาหารและเครื่องดื่มควบคู่กับการให้บริการของโรงแรมด้วย และร้านอาหารทั่วไปควรมีการปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการ ความสะอาด และราคาให้เหมาะสมเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกร้านอาหารและเครื่องดื่ม

5.2.4 กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบบริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) สูงสุด ดังนั้นควรยกระดับมาตรฐานการบริการ ทั้งด้านสถานที่ บุคลากร เช่น พนักงานได้รับการฝึกอบรมการนวด ฝึกอบรมด้านภาษา และการแต่งกาย

นักท่องเที่ยวมีความต้องการธุรกิจบันเทิงในจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้น ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า สนามโบว์ลิ่ง สวนสนุก และสถานที่จัดแสดงวัฒนธรรมไทย ซึ่งอาจหมายถึง ลานวัฒนธรรม ถนนคนเดิน ถนนวัฒนธรรม เป็นต้น

5.2.5 กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนเดินทางโดยรถทัวร์หรือรถบัส ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ควรจัดให้มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวให้เพียงพอ และสะดวก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงรายโดยรถประจำทางหรือเครื่องบินจะมีความต้องการพาหนะเดินทางในจังหวัดเชียงราย ดังนั้นบริษัทที่ให้บริการพาหนะในจังหวัดเชียงราย ควรมีจุดให้บริการที่เชื่อมต่อกับจุดที่

นักท่องเที่ยวลง และมีสถานที่ติดต่อสะดวก รวมถึงการพัฒนาด้านการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ

5.2.6 กลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวได้ใช้บริการนำเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่รายน้อยมาก และบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มักจะถูกตัดหัวคิวมาจากส่วนกลาง ดังนั้นการบริหารงานของบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดควรสร้างพันธมิตรหรือสร้างเครือข่ายกับบริษัทส่วนกลาง และมีการสร้างจุดแข็งในด้านการให้บริการ เนื่องจากสาเหตุที่ตัดสินใจเลือกบริษัทนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากการแนะนำของเพื่อนหรือผู้ที่รู้จัก และในกรณีที่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเป็นเพียงเครือข่าย ถ้านักท่องเที่ยวประทับใจในการให้บริการ ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวติดต่อใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้โดยตรงในอนาคต

5.2.7 สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของภาคการท่องเที่ยวด้านการจ้างงานของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 25.08 ของการจ้างงานทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยถ้าจำแนกตามกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ต่างจากการศึกษาของบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจ้างงาน (วชิราพร เกิดสุข และคณะ, 2546) ที่พบว่า การจ้างงานส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยแยกตามประเภทการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว การจ้างงานที่มีสัดส่วนมากที่สุด ได้แก่ การจ้างงานในกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือ กลุ่มโรงแรมและที่พัก และกลุ่มขายสินค้าและของที่ระลึก ตามลำดับ และการวิจัยครั้งนี้มีผลกระทบต่อการจ้างงานที่แตกต่างจากการศึกษามูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย กรณีจังหวัดเชียงใหม่ (มิ่งสรรพ ขาวสะอาด และคณะ, 2548) ที่พบว่า จำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน 3 อันดับแรกคือ ภัตตาคารและร้านอาหาร โรงแรมและการให้บริการที่พัก และอุตสาหกรรมนำเที่ยว ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1 ผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงราย สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มรายได้ต่าง ๆ เนื่องจากจากงานวิจัยทำให้ทราบแล้วว่าปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

5.3.2 ผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการจ้างงานของคนในจังหวัดเชียงรายทำให้นำนข้อมูลไปพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของคนที่ทำงานในหน่วยธุรกิจที่มีแนวโน้มการจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อีกทั้งวางแนวทางในการแก้ปัญหาภาคการผลิตที่มีแนวโน้มการจ้างงานลดลงซึ่งเป็นผลกระทบมาจากการท่องเที่ยว

5.3.3 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินนโยบายภาครัฐ ในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อให้มีส่วนร่วมในการที่จะช่วยเพิ่มรายได้และการจ้างงานในจังหวัด โดยศึกษาความต้องการนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ และนักท่องเที่ยวกลุ่มใดสามารถที่จะส่งผลกระทบอย่างไรต่อสาขาเศรษฐกิจใดบ้างและมีทิศทางเป็นอย่างไร เพื่อที่หน่วยงานของภาครัฐจะได้มีข้อมูลในการที่จะสามารถสร้างแรงจูงใจหรืองานมาตรการในการส่งเสริมให้กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่ต้องการได้

5.3.4 ผลการวิจัยในด้านผลกระทบต่อการจ้างงานนั้นจะเห็นว่าการจ้างงานในธุรกิจโรงแรมที่พักและธุรกิจบริการอาหารอาจมีความคาบเกี่ยวกัน เนื่องจากร้านอาหารบางแห่งอาจจะอยู่ในโรงแรมที่พัก จึงทำให้การจ้างงานในทั้งสองภาคธุรกิจนี้มีความคาดเคลื่อนได้บางส่วน

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยศึกษาถึงผลเชื่อมโยงไปด้านหน้าและด้านหลังในสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ นอกเหนือจากธุรกิจโรงแรมที่พัก ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจนันทนาการ ธุรกิจคมนาคมขนส่งในจังหวัด ธุรกิจเพื่อความบันเทิง และธุรกิจของที่ระลึก

5.4.2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาจต้องหาแหล่งข้อมูลอื่นมาประกอบเพื่อความถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากสำนักงานประกันสังคมสามารถวัดได้เพียงส่วนหนึ่ง แต่ยังมีสถานประกอบการและผู้ที่ถูกจ้างงานในธุรกิจท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่ได้จดทะเบียน จึงยังไม่ถูกนับรวมในส่วนนี้

บรรณานุกรม

- กนกพร ศิริโรจน์. (2545). กระบวนการตัดสินใจเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างชาติ : กรณีศึกษา สถานที่พักแรม ถนนข้าวสาร กรุงเทพมหานคร.
สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชินวัฒน์ อรรถเวทิน. (2545). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคการท่องเที่ยวภายในประเทศ
ของประชากร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพศาล เยี่ยงศุภพานนท์. (2547). การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อ
การท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยวจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร.
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประชุม สุวดี. (2523). รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ภาคภูมิ สินธก. (2547). ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้และการจ้าง
งานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-
ผลผลิตภาค. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนนิภา ศรีลัมพงษ์. การคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจาก
ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. สาขาวิชาการ
จัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มิ่งสรรพ ขาวสะอาด นกุล เครือฟู และอัศรพงศ์ อันทอง. (2548). มูลค่าเพิ่มในประเทศของ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วชิราภรณ์ โลหะชาละ. (2545). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเลือกใช้
บริการที่พักในจังหวัดเชียงราย. สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วารสารศูนย์บริการวิชาการ. (2546). บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัด
นครราชสีมาที่มีต่อการจ้างงาน. ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม.
- ศรีสุรางค์ สุนทรกุล. (2536). ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนา
เศรษฐกิจในท้องถิ่น : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สลักจิต ตียะไพรัช. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ระลึก
ของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา : อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุกัญญา นิพัทธจักร. (2545). ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการของภัตตาคาร
การบินไทย จังหวัดเชียงใหม่. สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

หน่วยวิจัยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2525). บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย. รายงานวิจัยเสนอต่อองค์การส่งเสริม
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

อรัญ บัวสุวรรณ. (2534). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลางตามทัศนะของ
ผู้จัดการฝ่ายบุคคล โรงแรมในเขตแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.
มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแบบสอบถามภาษาไทย

แบบสอบถาม

“ผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย”

ทีมงานผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายในโอกาสต่อไป

ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

1 () ชาย

2 () หญิง

2. อายุ

1 () ต่ำกว่า 20 ปี

4 () 41-50 ปี

2 () 21-30 ปี

5 () 51-60 ปี

3 () 31-40 ปี

6 () มากกว่า 60 ปี

3. อาชีพ

1 () ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

6 () พ่อบ้าน/ แม่บ้าน

2 () พนักงานธุรกิจเอกชน

7 () ผู้บริหารองค์กร

3 () ประกอบกิจการส่วนตัว

8 () รับจ้างรายวัน

4 () นักเรียน/ นักศึกษา

9 () อื่นๆ (ระบุ).....

5 () เกษตรกร

4. รายได้ต่อเดือน

1 () ต่ำกว่า 5,000 บาท

4 () 20,001-30,000 บาท

2 () 5,001-10,000 บาท

5 () 30,001-40,000 บาท

3 () 10,001-20,000 บาท

6 () มากกว่า 40,000 บาท

5. ปัจจุบันท่านทำงาน/ศึกษา/มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใด.....

6. ท่านเคยมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายครั้งนี้เป็นครั้งที่เท่าไร

1 () ครั้งแรก

3 () ครั้งที่ 5-10

2 () ครั้งที่ 2-4

4 () มากกว่า 10 ครั้ง

7. วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาจังหวัดเชียงรายครั้งนี้

1 () ท่องเที่ยว/ พักผ่อน

5 () ประชุม/ สัมมนา

2 () ธุรกิจ

6 () ได้รางวัลให้มาเที่ยว (Incentive)

3 () ปฏิบัติราชการ

7 () นิทรรศการ/ งานแสดงสินค้า

4 () เยี่ยมญาติ

8 () อื่นๆ (ระบุ).....

17. ประเภทของอาหารที่ท่านมักเลือกสั่งในการเดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้
1 () อาหารตามสั่ง	4 () อาหาร fast food
2 () อาหารพื้นเมือง	5 () อาหารจากโรงแรม/ ที่พัก
3 () ก๋วยเตี๋ยว/ ข้าวซอย	6 () อื่นๆ.....
18. ปัจจัยที่ท่านใช้ในการตัดสินใจเลือกร้านอาหาร
1 () ราคา	5 () บรรยากาศ
2 () ความสะอาด	6 () ชื่อเสียง
3 () ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว	7 () รสชาติ
4 () ความหลากหลายของอาหาร	8 () อื่นๆ (ระบุ).....
19. พาหนะหลักที่ท่านใช้เดินทางภายในจังหวัดเชียงราย
1 () รถตู้	4 () รถทัวร์/ รถบัส
2 () รถยนต์ส่วนตัว	5 () รถโดยสาร/ รถประจำทาง
3 () รถยนต์เช่า	6 () อื่นๆ (ระบุ).....
20. ท่านเดินทางมาเที่ยวโดยผ่านบริษัทนำเที่ยวหรือไม่
1 () ผ่าน	2 () ไม่ผ่าน
21. สถานที่ตั้งของบริษัทนำเที่ยวที่ใช้บริการ
1 () ต่างประเทศ	3 () จังหวัดเชียงราย
2 () ในประเทศ(ยกเว้นจังหวัดเชียงราย)	4 () อื่นๆ (ระบุ).....
22. ท่านเลือกใช้บริการนำเที่ยวดังกล่าวเพราะ
1 () เพื่อน/ คนรู้จักแนะนำ	6 () ราคาถูกกว่าที่อื่น
2 () มีชื่อเสียงระดับประเทศ	7 () เคยใช้บริการแล้วประทับใจ
3 () สถานที่ติดต่อสะดวก	8 () สถานที่ตั้งหรูหราใหญ่โต
4 () พนักงานบริการดี	9 () อื่นๆ (ระบุ).....
5 () โปรแกรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	
23. ประเภทของของที่ระลึกที่ต้องการซื้อ
1 () อาหารและเครื่องดื่ม	4 () เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องแต่งกาย
2 () เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง	5 () เครื่องปั้นดินเผา
3 () หัตถกรรม	6 () อื่นๆ (ระบุ).....
24. ท่านคิดว่าราคาของของที่ระลึกเหมาะสมแล้วหรือไม่
1 () เหมาะสม	2 () ไม่เหมาะสม	3 () ไม่แน่ใจ
25. ปัจจัยที่ท่านใช้ในการตัดสินใจเลือกของที่ระลึก
1 () ราคา	4 () ความสวยงาม /รสชาติ
2 () รูปแบบ	5 () ความคงทน
3 () ความหลากหลายของแบบ	6 () อื่นๆ (ระบุ).....

26. ท่านมีรายจ่ายเพื่อความบันเทิงในสถานที่ใดบ้าง

1 () สถานบันเทิง/ ผับ

4 () บริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา)

2 () โรงภาพยนตร์

5 () กีฬาอีสปอร์ต

3 () สถานออกกำลังกาย

6 () อื่นๆ (ระบุ).....

27. ท่านอยากให้มีแหล่งบันเทิงอะไรอีกบ้างในจังหวัดเชียงราย.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแบบสอบถามภาษาอังกฤษ

Survey Questionnaire

Research Title : Impacts of Tourism on Chiangrai Economic Situation

We, research staff, would like your kind cooperation in filling out and ticking the following items of questions. The purpose of this study is to survey the tourism situation in Chiangrai for further development.

Informant's Personal Information

1. Sex

1. () Male

2. () Female

2. Age

1. () below 20 years

4. () 41-50 years

2. () 21-30 years

5. () 41-50 years

3. () 31-40 years

6. () over 60 years

3. Profession

1. () government service

6. () housewife

2. () private business officer

7. () organization administrator

3. () private business owner

8. () daily paid employee

4. () student

9. () Others (Please identify) _____

5. () agriculturalist _____

4. Salary or monthly income

1. () below 5,000 baht

4. () 20,001 – 30,000 baht

2. () 5,100 -10,000 baht

5. () 30,000 – 40,000 baht

3. () 10,001 – 20,000 baht

6. () over 40,000 baht

5. What city and country are you from ? _____

6. How often have you ever visited Chiangrai ?

1. () my first trip

4. () 5 – 10 times

2. () 2 – 4 times

5. () more than 10 times

7. The purpose of your trip to Chiangrai is for.....

1. () a visit and relaxation	5. () a conference or a seminar
2. () a business	6. () a free trip reward
3. () an official trip	7. () an exhibition or an expo
4. () visiting relatives	8. () Others (Please identify) _____

8. How did you travel to Chiangrai ?

1. () by airplane	4. () by a tour bus / coach
2. () by bus	5. () Others (Please identify) _____
3. () by a private car / a rental car	

9. In your group, there are totally _____ visitor(s), including you.

10. Are you expecting to spend a night in Chiangrai?

1. () Yes	2. () No	3. () Not sure

11. Which of the following tourist attractions have you visited?

(Checking more than one items is possible.)

1. () Maesai, a border town	7. () The Golden Triangle, Chiangsaen
2. () Phu Chifah	8. () The Night Bazaar
3. () Wat Rongkhun	9. () Doi Maesalong
4. () Hill-tribe villages	10. () Monk's food gathering on a horse
5. () Maekok River trip	11. () Others (Please identify) _____
6. () Doitung / Royal Residence	

12. Where about do you stay in Chiangrai?

1. () a hotel	5. () a park resort
2. () a guest house	6. () a special-quest villa
3. () a bungalow / a resort	7. () Others (Please identify) _____
4. () my friend or a relative's house	

13. What room rate did you choose?

1. () 2,500 baht up	4. () 500 – 999 baht
2. () 1,500 – 2,499 baht	5. () below 500 baht
3. () 1,000 – 1,499 baht	

2. () in Thailand but not in Chiangrai 4. () Others(Please identify)___

22. You choose this travel agency because of _____

1. () your friends' suggestion	6. () a better price
2. () its national fame	7. () service appreciation
3. () its easy accessibility	8. () grand and luxury building
4. () good service	and location
5. () interesting tour programs	9. () Others (Please identify)___

23. The souvenirs that you want to buy are _____

1. () food and beverage	4. () clothes and bags
2. () utensils and accessories	5. () earthenware
3. () handicrafts	6. () Others (Please identify)___

24. The price of the souvenir is _____

1. () reasonable 2. () unreasonable 3. () Not sure

25. Which factors help you to decide buying a souvenir ?

1. () Price	4. () Beauty / Taste
2. () Style / Pattern	5. () Durability
3. () A variety of styles	6. () Others (Please identify)___

26. What are other entertainments and sports in Chiangrai do you usually join in?

1. () Pub / Entertainment Complex	4. () Massage and Spa
2. () Cinema	5. () Golf Drive
3. () Fitness Center	6. () Others (Please identify)___

27. What kind of entertainments would you like to have in Chiangrai?

Please identify : _____

Other comments and suggestions

Thank you very much for your cooperation

Research Staff

ภาคผนวก ค
บทความการวิจัย

โครงการผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย
The Tourism Impact to Chiang Rai Economy

ประภาพรณ ไชยานนท์

Prapaphun Chaiyanont

ชไมพร ฟุ่งเฟื่อง

Chamaiporn Fung-fuang

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Chiangrai Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางการท่องเที่ยวต่อรายได้และ การจ้างงานของคนในจังหวัดเชียงราย และยังศึกษาถึงความคิดเห็นของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องในภาคการท่องเที่ยวต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจอีกด้วย โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มีกลุ่มตัวอย่างจากหลายส่วนทั้งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายจำนวน 800 คนแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 400 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 400 คน และยังรวมถึงทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย คือ ผลกระทบต่อรายได้และผลกระทบต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูงที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก รองลงมาคือ กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัด และกลุ่มสุดท้ายที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการบริการนำเที่ยว และผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงรายด้วยคือ พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ส่วนกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลความคิดเห็นของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประกอบกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด โดยมีความคิดเห็นว่ากลุ่มธุรกิจในด้านต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้หรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวย่อมมีความได้เปรียบ และสิ่งที่เป็นปัญหาคือในส่วนของแรงงานซึ่งขาดแคลนแรงงานในระดับกลางเนื่องจาก โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดไม่ได้มีต่อเนื่องทั้งปี โดยที่แรงงานระดับกลางนี้หมายถึงแรงงานที่มีทักษะอย่างเช่น พนักงานโรงแรม ไกด์ มัคคุเทศก์ หรือแม้แต่พนักงานขับรถ เป็นต้น ทำให้แรงงานในระดับกลางนี้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคการผลิตอื่นที่มีงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี

Abstract

The purposes of this research were to study the effect of tourism upon the income and employment of people in Chiangrai Province and study the opinions on the effect of tourism in every sectors involved with tourism industry.

The sample used in this study were from many sectors including 800 tourists which consisted of 400 Thai tourists and 400 foreign tourists, tourism industry business owners and people. The findings were the effect of tourism towards the Chiangrai economy was divided into income and employment sector in Chiangrai province. The income from selling product and souvenir receive the highest proportion income in tourism industry. The income from hotel and accommodation, the income from food and drink service, the income from entertainment places and the income from vehicle within Chiangrai receive income in proportion from high to low respectively. And the income from tour service receive the lowest proportion income in tourism industry. The effect of Tourism towards the employment found that the highest employment was in product and souvenir sector, the employment in food and beverage service and hotel and accommodation sector were employed respectively. Whereas, the lowest employment in Chiangrai was in the tourism industry sector.

Regarding the opinion of every participants on the effect of tourism in Chiangrai, most of participants agreed that Chiangrai had much potential in tourism including proper location, natural resources and culture tourist attraction places. The provincial strategies also supported the tourism in the province. The business sections where situated near tourist attraction places would be beneficial. Moreover, the problem found was the lack of labour in the middle level because of the discontinuance of tour program in the whole year. This causes the changing job of labour to another industries and the labour would not be professional.

คำนำ

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวและมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและท่องเที่ยวใหม่ อีกทั้งยังมีโอกาสในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ(แม่น้ำโขง) และทางอากาศ โดยจะมีการพัฒนาทางหลวงและท่าอากาศยานเชียงรายให้เป็นสนามบินนานาชาติ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับนครย่างกุ้ง หลวงพระบาง เวียงจันทร์ คุนหมิงและเมืองอื่น ๆ ในมณฑลยูนนาน ซึ่งจากสถิติการท่องเที่ยวในปี 2546 พบว่ามีผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดเชียงรายถึง 717,799 คน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 467,515 คน คิดเป็น 65.13% และเป็นชาวต่างชาติ 250,284 คน คิดเป็น 34.87% ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะพำนักรเฉลี่ยในจังหวัดนี้ประมาณ 3.20 วัน และจากจำนวนของนักท่องเที่ยว คีนพัก และการใช้จ่ายแต่ละวันประมาณ 2,726.25 บาท เมื่อนำมาคำนวณหารายได้

ที่เกิดจากการท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 8,625.72 ล้านบาท และในปี 2547 จังหวัดเชียงรายมีผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นเป็น 1,149,101 คน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 852,749 คน คิดเป็น 74.21% และเป็นชาวต่างชาติ 296,352 คน คิดเป็น 25.79 % ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะพำนักรเฉลี่ยในจังหวัดนี้ประมาณ 3.15 วัน และจากจำนวนของนักท่องเที่ยว คีนท์ก และค่าใช้จ่ายแต่ละวันประมาณ 2,753.60 บาท เมื่อนำมาคำนวณหารายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 9,515.80 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ประมาณ 10%

จากตัวเลขข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวดังที่ได้กล่าวข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและนำรายได้เป็นจำนวนมากเข้ามาในจังหวัดอีกทั้งยังก่อให้เกิดการจ้างงานในอีกหลายสาขาอาชีพดังที่เคยมีการศึกษาถึงบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย (หน่วยวิจัยทางสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2525) จากการศึกษาพบว่าภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างงานในระบบเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้จ่ายของที่ระลึกของนักท่องเที่ยว และจากรายงานวิจัยเรื่องการสร้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ประชุม สุวดี, 2523) ยังกล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับธุรกิจการจำหน่ายของที่ระลึกว่ายังได้ส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างงานและส่วนใหญเป็นการกระจายรายได้ไปสู่แรงงานในชนบทมากขึ้น ทำให้เกิดอาชีพและการสร้างงานนอกฤดูกาลทำนาให้แก่เกษตรกรนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรายได้ต่อไป

การวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่เคยมีผู้ทำการศึกษานั้นจะเป็นการศึกษาถึงผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น (ศรีสุรางค์ สุนทรกุล, 2536) โดยพบว่าโครงสร้างทางการผลิตเปลี่ยนแปลงไปโดยสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวม ในภาคเกษตรลดลงเรื่อย ๆ แต่สัดส่วนในการภาคบริการสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยเฉพาะสาขาคมนาคมขนส่ง สาขาการเงินการธนาคาร และก่อสร้างกลับมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นและขยายตัวอย่างตัวในอัตราสูง ซึ่งการศึกษาดังกล่าวได้ทำมาแล้วเป็นเวลานาน และปัจจุบันภาคการท่องเที่ยวได้มีบทบาทเพิ่มขึ้นตามเวลาจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาหาผลกระทบดังกล่าวในงานวิจัยนี้

วิธีการศึกษา

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพทางเศรษฐกิจทางด้านรายได้และการจ้างงาน โดยได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ได้แก่ การจัดสนทนากลุ่ม (Focus groups) และการจัดประชุมระดมความคิดเห็น และด้านวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม เพื่อตอบคำถามวิจัยทั้ง 4 ข้อ

ประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดเชียงราย ประชาชนทั่วไป และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ซึ่งประกอบด้วย

1. ที่พักและโรงแรม
2. กิจการทัวร์นำเที่ยว
3. กิจการรถ-เรือเช่า

4. กิจการให้บริการขนส่ง เช่น รถสองแถวและสามล้อ
 5. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก
 6. ร้านอาหารผับ และ ภัตตาคาร
 7. สถานบริการและบันเทิง เช่น อาบอบนวด นวดแผนโบราณ และ คาราโอเกะ
 8. กิจการบริการด้านสันทนาการและกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ และ โบว์ลิง
 9. ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต และ ห้างสรรพสินค้า
 10. สถาบันการเงิน (ในสถานที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว) เช่น เคหะเตอร์แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
 11. คลินิกและสถานพยาบาล
 12. กิจการบริการอื่นๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต ไปรษณีย์เอกชน และ เสริมสวย เป็นต้น
- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มดังนี้คือ

1. กลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Focus Groups) จำนวน 10-15 คน ได้แก่ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย, แม่จัน และ ตัวแทนประชาชนทั่วไปซึ่งจะสรรหามาคลเหล่านี้โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 800 ชุด โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 400 ชุด และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 400 ชุด และเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็นแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 1) กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง (อำเภอเมือง อำเภอ เชียงแสน อำเภอเชียงของ และอำเภอแม่สาย) จำนวน 518 ราย 2) กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวระดับปานกลาง (อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอแม่จัน อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอแม่ฟ้าหลวง) จำนวน 214 ราย และ 3) กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวต่ำ (อำเภอแม่ลาว กิ่งอำเภอแม่สรวยใน อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอเวียงแก่น อำเภอเทิง และอำเภอป่าแดด) จำนวน 68 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะใช้เครื่องมือทั้งสามแบบประกอบกันดังนี้คือ

1. การสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Focus groups) โดยจะนำมาใช้เพื่อพัฒนาแบบสอบถาม และตรวจสอบผลลัพธ์
2. การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire survey) โดยจะมีการรวบรวมเอกสารข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง เพื่อนำมาพัฒนาแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. การจัดการประชุมระดมความคิดเห็น โดยจะนำมาใช้เพื่อตรวจสอบผลการวิจัยและรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถามและการจัดสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีการใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อเนื่องอย่างเป็นขั้นตอนและใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งความเที่ยงและความตรง และใช้สถิติเชิงพรรณนามาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดย

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีการจัดสนทนากลุ่มย่อย และจัดการประชุมเพื่อตรวจสอบผลการวิจัยที่ได้

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาได้สรุปเพื่อตอบคำถามการวิจัยเป็นข้อๆ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายในสองด้าน คือ ผลกระทบต่อรายได้ และผลกระทบต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูงที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก รองลงมาคือ กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก โดย กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัด และกลุ่มสุดท้ายที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มรายได้จากการบริการนำเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่ไม่ใช่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงรายด้วยคือ พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ส่วนกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

2. การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อโครงสร้างรายได้ในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงรายสามารถแบ่งผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงรายออกเป็น 6 กลุ่มรายได้คือ

2.1. กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก พบว่า ประเภทสินค้าและของที่ระลึกที่ต้องการซื้อของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่เป็น เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสินค้าและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการซื้อเป็นเสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องแต่งกาย และในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านราคาของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าราคาไม่เหมาะสม ส่วนปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยมาจากอันดับแรกคือ ราคา แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อของที่ระลึกของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติมาจากอันดับแรกคือ ความสวยงามและรสชาติ

2.2. กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่พักในจังหวัดเชียงรายเลือกพักที่โรงแรม ด้านระดับราคาที่พักส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติพักจะอยู่ในช่วงราคา 1,000-1,499 บาท มากที่สุด โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระดับราคาที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านปัจจัย

ในการตัดสินใจเลือกที่พักในจังหวัดเชียงรายของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอันดับแรกคือ ความสะอาด

2.3. กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่าประเภทร้านอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในจังหวัดเชียงรายเลือกส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารในโรงแรมและรีสอร์ท ประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง และอาหารจากโรงแรมที่พักในสัดส่วนใกล้เคียงกัน แต่อาหารที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกส่วนใหญ่เป็นอาหารตามสั่ง ด้านปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ ความสะอาด สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติปัจจัยอันดับแรกคือ ราคา

2.4. กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง พบว่า สถานบันเทิงในจังหวัดเชียงรายที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ไปในสัดส่วนที่มากที่สุดคือ บริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังเห็นว่ากิจกรรมบันเทิงในจังหวัดเชียงรายมีน้อยและไม่หลากหลาย โดยนักท่องเที่ยวเสนอแนะให้มีธุรกิจบันเทิงในจังหวัดเชียงรายคือ ห้างสรรพสินค้า สนามโบว์ลิ่ง สวนสนุก และสถานที่การแสดงวัฒนธรรมไทยเพิ่มขึ้นในจังหวัดเชียงราย

2.5. กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย พบว่าพาหนะหลักที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติใช้เดินทางภายในจังหวัดเชียงรายคือ รถทัวร์หรือรถบัส

2.6. กลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว พบว่าการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาโดยผ่านบริษัทนำเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเที่ยวโดยไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่ไม่ใช่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรองลงมาซื้อบริษัทนำเที่ยวจากต่างประเทศ ส่วนสาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยส่วนใหญ่มาจาก เพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พบว่าสาเหตุที่เลือกบริษัทนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติส่วนใหญ่มาจาก สถานที่ติดต่อสะดวก

3. การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อการจ้างงานในจังหวัดเชียงรายอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงานของคนในจังหวัดเชียงราย จากการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงรายกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่า การจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนสถานประกอบการจำนวน 572 แห่ง และมีการจ้างงาน 7,635 คนจากกำลังแรงงานทั้งหมดในจังหวัดเชียงรายที่จดทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมจำนวน 30,448 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 โดยถ้าจำแนกตามกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.51 ของการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนคือร้อยละ 27.26 และร้อยละ 23.49 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีเพียงร้อยละ 2.07 ของการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่ามีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

4. ทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอย่างไรต่อผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจจังหวัดเชียงราย

ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประกอบกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด โดยมีความคิดเห็นว่ากลุ่มธุรกิจในด้านต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้หรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวย่อมมีความได้เปรียบ และสิ่งที่ปัญหาคือในส่วนของแรงงานซึ่งขาดแคลนแรงงานในระดับกลางเนื่องจาก โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดไม่ได้มีต่อเนื่องทั้งปี โดยที่แรงงานระดับกลางนี้ หมายถึงแรงงานที่มีทักษะอย่างเช่น พนักงานโรงแรม ไกด์ มัคคุเทศก์ หรือแม้แต่พนักงานขับรถ เป็นต้น ทำให้แรงงานในระดับกลางนี้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคการผลิตอื่นที่มีงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้จะอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านรายได้ในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ

1. กลุ่มรายได้จากการขายสินค้าและของที่ระลึก พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการสินค้าประเภทเครื่องประดับและตกแต่งมากที่สุด ซึ่งในจังหวัดได้มีสินค้าในกลุ่มประเภทนี้คือผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาของอำเภอเมืองเชียงราย ผ้าปักด้วยมือ ของกลุ่มผ้าปักด้วยมือ อำเภอแม่จัน แกะสลักพระพุทธรูป กำไล และแจกันของกลุ่มแกะสลักหินสวยงามอำเภอแม่สาย เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสินค้า 4 ดาวของจังหวัดและกำลังมีการส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

สำหรับสินค้าและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต้องการได้แก่ เสื้อผ้ากระเปาะและเครื่องแต่งกาย ทางจังหวัดก็มีสินค้าที่พัฒนาผลิตภัณฑ์จนเป็นสินค้าระดับ 5 ดาวคือ ผ้าคลุมไหล่ลายรังผึ้ง ของกลุ่มผ้าไหมบ้านเนินไทรงามกิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง รวมทั้งสินค้าในระดับ 4 ดาวที่สวยงามและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ล้านนาเช่น ผ้าทอมือลายน้ำไหล ผ้าไหมมัดหมี่ ของกลุ่มทอผ้ากิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้งเช่นกัน หรือเครื่องประดับหินสี ของกลุ่มเครื่องประดับตำบลริมกก เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าสินค้าและของที่ระลึกของจังหวัดเชียงรายหลายชนิดสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติได้อีกมาก แม้แต่สินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่มีชื่อเสียงของเชียงรายและได้รับรางวัลระดับ 5 ดาวคือ ข้าวหอมมะลิของสหกรณ์การเกษตรเขียงแสนจำกัด น้ำเสาวรสเข้มข้นของบริษัทดอยคำ ไวน์ลิ้นจี่ของบริษัทเขียงรายไวน์เนอร์ และสินค้าที่ได้รับส่งเสริมให้เป็นสินค้าของจังหวัดเชียงรายคือ ชาซึ่งมีผลิตจากหลายแหล่ง เช่น ดอยแม่สลอง และดอยยาวี เป็นต้น

เนื่องจากปัจจัยในการตัดสินใจซื้อของที่ระลึกของคนไทยคือ ราคา ดังนั้นสินค้าและของที่ระลึกที่คนไทยควรเป็นสินค้าที่มีราคาไม่สูงเกินไปเป็นประเด็นหลัก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีปัจจัยในการตัดสินใจซื้อสินค้าและของที่ระลึกคือ ความสวยงามและรสชาติ ดังนั้นสินค้าที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต้องการจึงเป็นสินค้าที่มีความประณีต สวยงาม และมีเอกลักษณ์ของล้านนาหรือสื่อถึงความเป็นไทยมากที่สุด

2. กลุ่มรายได้จากโรงแรมและที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเห็นว่าราคาที่พักในจังหวัดเชียงรายมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว อยู่ในช่วงราคาประมาณ 1,000-1,500 บาทดังนั้นการตั้งราคาที่สูงหรือต่ำ

กว่านี้อาจไม่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และสำหรับผู้จะประกอบธุรกิจโรงแรมรายใหม่ควรจะตั้งราคาในระดับนี้ซึ่งนักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสม นอกจากต้องการให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย

3. กลุ่มรายได้จากการบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการอาหารและเครื่องดื่มจากในโรงแรมที่พัก ดังนั้นโรงแรมที่พักส่วนใหญ่ควรมีบริการอาหารและเครื่องดื่มควบคู่กับการให้บริการของโรงแรมด้วย และร้านอาหารทั่วไปควรมีการปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการ ความสะอาด และราคาให้เหมาะสมเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกร้านอาหารและเครื่องดื่ม

4. กลุ่มรายได้จากกิจกรรมบันเทิง พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบบริการนวดเพื่อสุขภาพ (สปา) สูงสุด ดังนั้นควรยกระดับมาตรฐานการบริการ ทั้งด้านสถานที่ บุคลากร เช่น พนักงานได้รับการฝึกอบรมการนวด ฝึกอบรมด้านภาษา และการแต่งกาย นักท่องเที่ยวมีความต้องการธุรกิจบันเทิงในจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้น ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า สนามโบว์ลิ่ง สวนสนุก และสถานที่จัดแสดงวัฒนธรรมไทย ซึ่งอาจหมายถึง ลานวัฒนธรรม ถนนคนเดิน ถนนวัฒนธรรม เป็นต้น

5. กลุ่มรายได้จากการให้บริการพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเชียงราย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนเดินทางโดยรถทัวร์หรือรถบัส ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ควรจัดให้มีที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวให้เพียงพอ และสะดวก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงรายโดยรถประจำทางหรือเครื่องบินจะมีความต้องการพาหนะเดินทางในจังหวัดเชียงราย ดังนั้นบริษัทที่ให้บริการพาหนะในจังหวัดเชียงราย ควรมีจุดให้บริการที่เชื่อมต่อกับจุดที่นักท่องเที่ยวลง และมีสถานที่ติดต่อสะดวก รวมถึงการพัฒนาการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ

6. กลุ่มรายได้จากบริการนำเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวได้ใช้บริการนำเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดเชียงรายน้อยมาก และบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่มักจะถูกตัดหัวคิวมาจากส่วนกลาง ดังนั้นการบริหารงานของบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดควรสร้างพันธมิตร หรือสร้างเครือข่ายกับบริษัทส่วนกลาง และมีการสร้างจุดแข็งในด้านการให้บริการ เนื่องจากสาเหตุที่ตัดสินใจเลือกบริษัทนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากการแนะนำของเพื่อนหรือผู้ที่รู้จัก และในกรณีที่บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเป็นเพียงเครือข่าย ถ้านักท่องเที่ยวประทับใจในการให้บริการ ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวติดต่อใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงรายได้โดยตรงในอนาคต

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของภาคการท่องเที่ยวด้านการจ้างงานของจังหวัดเชียงราย พบว่าการจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 25.08 ของการจ้างงานทั้งหมดในจังหวัดเชียงราย โดยถ้าจำแนกตามกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มสินค้าและของที่ระลึกมีสัดส่วนของการจ้างงานสูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ กลุ่มโรงแรมและที่พัก ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มบริการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการจ้างงานต่ำที่สุดของภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ต่างจากการศึกษาของบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อการจ้างงาน (วชิราพร เกิดสุข และคณะ, 2546) ที่พบว่า การจ้างงานส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวโดยแยกตามประเภทการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร การจ้างงานที่มีสัดส่วนมากที่สุด ได้แก่ การจ้างงานในกลุ่มบริการอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือ กลุ่มโรงแรมและที่พัก และกลุ่มขายสินค้า และของที่ระลึก ตามลำดับ และการวิจัยครั้งนี้มีผลกระทบต่อการจ้างงานที่แตกต่างจากการศึกษามูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย กรณีจังหวัดเชียงใหม่ (มิ่งสรรพ ขาวสะอาด และคณะ, 2548) ที่พบว่า จำนวนการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน 3 อันดับแรกคือ ภัตตาคารและร้านอาหาร โรงแรมและการให้บริการที่พัก และอุตสาหกรรมนำเที่ยว ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการวางแผนและจัดการท่องเที่ยวของจังหวัด

1. ผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อรายได้ของคนในจังหวัดเชียงราย สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มรายได้ต่าง ๆ เนื่องจากจากงานวิจัยทำให้ทราบแล้วว่า ปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
2. ผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการจ้างงานของคนในจังหวัดเชียงรายทำให้เรานำข้อมูลไปพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของคนที่ทำงานในหน่วยธุรกิจที่มีแนวโน้มการจ้างงานจากภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อีกทั้งวางแผนทางในการแก้ปัญหาภาคการผลิตที่มีแนวโน้มการจ้างงานลดลง ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากการท่องเที่ยว
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินนโยบายภาครัฐ ในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อให้มีส่วนในการที่จะช่วยเพิ่มรายได้และการจ้างงานในจังหวัด โดยศึกษาความต้องการนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ และนักท่องเที่ยวกลุ่มใดสามารถที่จะส่งผลกระทบอย่างไรต่อสาขาเศรษฐกิจใดบ้างและมีทิศทางเป็นอย่างไร เพื่อที่หน่วยงานของภาครัฐจะได้มีข้อมูลในการที่จะสามารถสร้างแรงจูงใจหรืองานมาตรการในการส่งเสริมให้กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่ต้องการได้
4. ผลการวิจัยในด้านผลกระทบต่อการจ้างงานนั้นจะเห็นว่าการจ้างงานในธุรกิจโรงแรมที่พักและธุรกิจบริการอาหารอาจมีความคาบเกี่ยวกัน เนื่องจากร้านอาหารบางแห่งอาจจะอยู่ในโรงแรมที่พัก จึงทำให้การจ้างงานในทั้งสองภาคธุรกิจนี้มีความคาดเคลื่อนได้บางส่วน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยศึกษาถึงผลเชื่อมโยงไปด้านหน้าและด้านหลังในสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ นอกเหนือจากธุรกิจโรงแรมที่พัก ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่งในจังหวัด ธุรกิจเพื่อความบันเทิง และธุรกิจของที่ระลึก
2. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาจต้องหาแหล่งข้อมูลอื่นมาประกอบเพื่อความถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากสำนักงานประกันสังคมสามารถวัดได้เพียงส่วนหนึ่ง แต่ยังมีสถานประกอบการและผู้ที่ถูกจ้างงานในธุรกิจท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่ได้จดทะเบียน จึงยังไม่ถูกนับรวมในส่วนนี้

บรรณานุกรม

- ประชุม สุวดี. (2523). รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ภาคภูมิ สีนุชก. (2547). ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้และการจ้างงาน
ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค.
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มิ่งสรรพ ขาวสะอาด นุกูล เครือฟู และอัศวพงศ์ อ้นทอง. (2548). มูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วชิราภรณ์ โฉนะชาละ. (2545). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเลือกใช้บริการ
ที่พักในจังหวัดเชียงราย. สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสุรางค์ สุนทรกุล. (2536). ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น:
กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สลักจิต ตียะไพรัช. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- หน่วยวิจัยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2525). บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย. รายงานวิจัยเสนอต่อองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ดร. ประภาพรณ ไชยานนท์ (Prapaphun Chaiyanont)

คุณวุฒิ/ระดับการศึกษา วท.บ.(เศรษฐศาสตร์การเกษตร), ศ.ม., Ph.D. Mgt.

หน่วยงานต้นสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่อยู่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

โทรศัพท์/โทรสาร 081-7848454

E-mail prapaphunch_chaiyanont@yahoo.com

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. ที่มาของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยปี พ.ศ.2516-2533 (2539-2540)
2. Prospects and Problems of the "One Tambol One Product" Project in Chiang Mai Province, Thailand (ปีการศึกษา 2545-2546)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (ปีการศึกษา 2548)

ประวัติผู้วิจัย

ชไมพร ฟุ่งเฟื่อง (Chamaiporn Fungfuang)

คุณวุฒิ/ระดับการศึกษา บช.บ ,M.B.A.

หน่วยงานต้นสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่อยู่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

โทรศัพท์/โทรสาร 081-5956415

E-mail FungfuangC@hotmail.com

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (ปีการศึกษา 2548)